

Inhoud

Voorwoord	7
1 Begrijpend lezen	11
1.1 Wat is begrijpend lezen?	12
1.2 Lezer, tekst en leesdoel	13
1.3 Leren lezen met begrip	16
1.4 Kennis als cruciale factor bij begrijpend lezen	19
1.4.1 Welke kennis is belangrijk?	19
1.4.2 Kennis ontwikkelen op school	20
1.5 De lezer stuurt zijn leesproces: strategieën	23
1.6 Strategieën en leesvaardigheid	25
1.7 Samenvatting	28
2 Begrijpend lezen in het curriculum	31
2.1 Pijlers voor lezen met begrip	32
2.2 Doelgericht werken aan het leren lezen met begrip	34
2.3 Een doorgaande lijn voor lezen met begrip	37
2.3.1 Groep 1 en 2	37
2.3.2 Groep 3	39
2.3.3 Groep 4	41
2.3.4 Groep 5 tot en met 8	42
2.4 Een doorgaande lijn voor het gebruik van strategieën	45
2.4.1 Algemene uitgangspunten	45
2.4.2 Strategieën in groep 1, 2, 3 en de eerste helft van groep 4	49
2.4.3 Strategieën vanaf de tweede helft van groep 4	51
2.5 Tijd voor begrijpend lezen	53
2.6 Strategieën toepassen in andere vakgebieden	55
2.7 Samenvatting	56
3 Strategieën voor begrijpend lezen	59
3.1 Strategieën als hulpmiddel	60
3.2 Sturingsstrategieën	63
3.2.1 Aandacht voor het leesdoel	65
3.2.2 Oriëntatie op de tekst	66
3.2.3 Kennis en woordenschat actualiseren	67
3.3 Herstelstrategieën	69

3.4	Leesstrategieën	70
3.4.1	Voorspellen	71
3.4.2	Vragen stellen	75
3.4.3	Visualiseren	78
3.4.4	Verbinden	81
3.4.5	Samenvatten	85
3.4.6	Afleiden	89
3.5	Samenvatting	92
4	Instructie, organisatie en differentiatie	95
4.1	Het lesmodel begrijpend lezen	96
4.2	De lesfasen	99
4.2.1	Gezamenlijke start	101
4.2.2	Instructiefase	105
4.2.3	Begeleide oefening	109
4.2.4	Zelfstandig oefenen en verwerken	111
4.2.5	Verlengde instructie	113
4.2.6	Gezamenlijke afronding	114
4.3	De strategieles: het gereedschap leren gebruiken	114
4.3.1	Gezamenlijke start	115
4.3.2	Instructie	116
4.3.3	Begeleide oefening	117
4.3.4	De strategie zelfstandig toepassen	118
4.4	De toepassingsles: het gereedschap gebruiken	118
4.4.1	Gezamenlijke start	119
4.4.2	Instructie	120
4.4.3	Begeleide oefening	120
4.4.4	Zelfstandig verwerken	121
4.4.5	Gezamenlijke afronding	122
4.5	Organisatie en differentiatie	122
4.5.1	De datamuur	123
4.5.2	Differentiatie organiseren	125
4.5.3	Het groepsplan	128
4.6	Samenvatting	131

5	Teksten voor begrijpend lezen	133
5.1	Het belang van een goede tekstkeuze	134
5.2	Vormgeving van de tekst: uiterlijke kenmerken	140
5.3	Structuren in informatieve teksten	142
5.4	Structuren in verhalende teksten	144
5.5	De rol van tekstschema's	146
5.6	Kinderen kiezen teksten	151
5.7	Samenvatting	154
6	Monitoring en toetsing	157
6.1	Planmatig monitoren	158
6.2	Vormen van monitoring	160
6.3	Evaluatiemiddelen	164
6.3.1	<i>Methodeafhankelijk toetsen</i>	165
6.3.2	<i>Methodeonafhankelijk toetsen: het Cito LOVS</i>	167
6.3.3	<i>Signaleringslijst voor groep 1 en 2</i>	175
6.3.4	<i>Diagnostisch gesprek</i>	176
6.3.5	<i>Leesmotivatie en Leesinteresse Lijst</i>	177
6.4	Toetskalender	179
6.4.1	<i>Aandachtspunten</i>	179
6.4.2	<i>Toetskalender begrijpend lezen en woordenschat</i>	181
6.5	Samenvatting	183
	Literatuur	185
	Bijlagen	190
1.	Kennis van de wereld ontwikkelen – bronnen	191
2.	Referentieniveaus voor het lezen met begrip	194
3.	Voorbeeld van een toepassingsles	198
4.	Tabel vergelijking CLIB, AVI oude versie, AVI nieuwe versie	203
5.	Analyse van de toetsen van <i>Nieuwsbegrip</i>	204
6.	Toetsen en toetskalender technisch lezen	210
7.	Leesmotivatie en leesinteresselijst	220
8.	Diagnostische vragen over aanpakgedrag bij tekst lezen	222